

Aleg. 1.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o administracji 1-milionowym funduszem pożyczkowym dla gmin na budowę koszar dla c. k. wojska.

Wysoki Sejmie!

I.

Na posiedzeniu z dnia 11. stycznia 1888. powziął Wysoki Sejm następujące uchwały:

„I. Sejm ustanawia osobny fundusz w wysokości jednego miliona zł., przeznaczony na udzielanie pożyczek bezprocentowych na budowę koszar dla stałej załogi w kraju.

II. Fundusz ten składać się będzie: *a)* z kwot w myśl uchwał Sejmu z d. 21. Października 1881., z 28. Września 1882. i z dnia 27. Września 1884. rozpożyczonych z funduszu krajowego gminom na budowę koszar, a po koniec roku 1887. nie zwróconych; *b)* z kwot, które w myśl wspomnianych uchwał Sejmu tytułem pożyczek na budowę koszar zostały po koniec roku 1887. gminom przyznane lecz nie wypłacone; *c)* wreszcie z sumy 395 085 zł., która ma w ciągu roku 1888. wpłynąć do tego funduszu, celem uzupełnienia go do wysokości jednego miliona zł.

III. Funduszem tym zarządzać będzie Wydział krajowy w myśl przytoczonych pod II. uchwał, w przedmiocie udzielania pożyczek na budowę koszar, z tą jedynie zmianą, że zwroty pożyczek, udzielonych przez Wydział krajowy, mają począwszy od 1. Stycznia 1888. wpływać do rzeczonoego funduszu“.

Na posiedzeniu z dnia 21. Stycznia 1888. powziął Wysoki Sejm po uchwaleniu preliminarza funduszu krajowego na rok 1888. uchwałę finausową o pokryciu niedoboru tego funduszu na rok 1888. Zarazem uchwalił Wysoki Sejm ustawę o zaciągnięciu pożyczki w sumie 395.000 zł. i powziął uchwałę, wzywającą c. k. Rząd, aby dla pożyczki krajowej, mającej się zaciągnąć celem uzyskania sumy 395.000 zł. a. w., przeznaczonej na uzupełnienie funduszu pożyczkowego na budowę koszar dla wojska, wyjednał w drodze właściwej uwolnienie od wszelkich opłat i należności skarbowych.

Wydział krajowy przyjmując za podstawę i punkt wyjścia powyższe uchwały Wysokiego Sejmu rozumiał, że wyrażonemu życzeniu Wys. Sejmu, zawartemu w powyższych uchwałach naj-
sładniej uczyni zadość, jeżeli na przyszłość udzielanie bezprocentowych pożyczek z funduszu krajowego dla gmin na umożliwienie budowy koszar dla stałej załogi wojskowej ujęte zostanie w pewien

system a administracja tym funduszem zostanie ustalona i wejdzie w pewną ciągłość, podczas gdy dotychczas wszelka w tym kierunku akcja przerywana była z końcem każdego roku administracyjnego lub z wyczerpaniem na ten cel przeznaczanego w pewnych okresach czasu kredytu.

Wychodząc z tego założenia Wydział krajowy powziął na radzie z dnia 26. Lutego 1888. do L. W. 5160 następujące uchwały:

1. Dotychczasowe depozyta pożyczek, przyznanych gminom na budowę koszar a nie wypłaconych, podnieść z kasy krajowej a złożyć w Banku krajowym na rachunku bieżącym (Conto-Corrente) na 3°/_o za użytkowanie, zaś z tych depozytów za czas od dnia powzięcia przytoczonej powyżej uchwały Wys. Sejmu, tworzącej stały fundusz 1-milionowy aż po dzień oddania tych depozytów Bankowi krajowemu, wypłacić na rzecz funduszu 1-milionowego 3°/_o tytułem odsetek, wreszcie wszelkie wpływy tego funduszu lokować na przyszłość w Banku krajowym na 3°/_o rachunku bieżącym.

2. Wezwać gminy, które przyznanych im pożyczek nie podniosły, ażeby albo w przeciagu wyznaczonego im czasokresu podjęły przyznane im pożyczki na budowę koszar w latach 1883—1886., albo w przeciwnym wypadku Wydział krajowy uważać będzie ich promesy za wygasłe, a zarezerwowane dla nich kwoty zostaną innym gminom przyznane.

Celem przestrzegania zaś terminów spłat pożyczek, zaciągniętych na budowę koszar przez gminy i przez nie zrealizowanych, Wydział krajowy postanowił począwszy od dnia 1. Lipca 1888. na przyszłość w razie uchybienia któregokolwiek terminu spłaty, pobierać od gmin odsetki zwłoki 6°/_o. O tem postanowieniu swem zawiadomił Wydział krajowy wszystkie gminy, które pożyczkę na cele budowy koszar zaciągnęły.

3) Wreszcie co do rozdawnictwa pożyczek bezprocentowych na budowę koszar przyjął Wydział krajowy za zasadę, iż na przyszłość udzielać będzie bezprocentowych pożyczek tylko tym gminom, które poleczone zostaną przez odnośną komendę korpuśną, jako takie, w których budowa koszar lub magazynów wojskowych okazuje się najniezbędniejsza. O tem swem postanowieniu uwiadomił Wydział krajowy tak c. k. Namiestnictwo, jakoteż c. k. komendę I-go korpusu w Krakowie i c. k. komendę XI. korpusu we Lwowie, dołączając wykaz rozporządzalnych kwot, w tym celu, iżby się komendy między sobą porozumiały i Wydziałowi krajowemu tylko takie wnioski przedstawiały, którym Wydział krajowy z funduszy na to przeznaczonych mógłby zadość uczynić. Wszystkie zaś inne prośby gmin o pożyczkę na budowę koszar przez władze wojskowe nie poparte, nie będą uwzględnione.

Tym sposobem uregulowaną została tak administracja, jakoteż rozdawnictwo funduszu 1-milionowego na pożyczki dla gmin na budowę koszar przeznaczonego.

Odtąd więc administracja tego funduszu musi być oddzielnie prowadzona od administracji funduszu krajowego. Wydział krajowy przedkłada poniżej sprawozdanie z administracji funduszem 1-milionowym na pożyczki dla gmin na budowę koszar przeznaczonym za I. półrocze roku 1888.

II.

Fundusz 1-milionowy na pożyczki dla gmin na budowę koszar składa się:

1) z kwot na tenże cel rozpożyczonych z funduszu krajowego po koniec roku 1887. w ogólnej sumie	437.000 zł.	
a po strąceniu zwrotów, które po koniec roku 1887. wprost do funduszu krajowego wpłynęły w kwocie	55.085 „	381.915 „
(dokładnie 381.914 zł. 28 ct.)		
2) z kwot na ten cel gminom przyznanych lecz niewypłaconych, które w dniu powzięcia uchwały przez Wysoki Sejm znajdowały się w depozytach kasy krajowej, w sumie		223.000 „
Do przeniesienia		604.915 zł.

	Z przeniesienia	604.915 zł.
3) z gotówki w roku 1888. przez zaciągnięcie pożyczki uzyskać się mającej w kwocie		395.085 „
	Razem składa się z kwoty	<u>1.000.000 „</u>

Celem uzyskania gotówki pod 3) wymienionej, uchwalił Wysoki Sejm na dniu 21. Stycznia 1888. projekt ustawy, która upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w sumie 395.000 zł. i do wypuszczenia takiej ilości obligacyj długu krajowego, jaka się okaże potrzebną do uzyskania w gotowości sumy powyżej wymienionej. Projekt ustawy tej uzyskał Najwyższą sankcyę na dniu 14. Kwietnia 1888. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 47. z r. 1888.)

Kwoty pod 1) wymienione w sumie 381.914 „ 28 ct. znajdując się na przypisie w księgach rachunkowych jako należność czynna, od gmin do zwrotu przypadająca.

Kwoty pod 2) wymienione, w sumie 223.000 „

przeniesiono do funduszu pożyczkowego na budowę koszar i depozytów (LW. 12.408/88); ażeby zaś gotówka nie leżała bezcelowo w kasie krajowej, postanowiono ulokować ją w kasie Banku krajowego na 3°/_o rachunku bieżącym (Conto-Corrente). Gdy atoli stan gotówki w kasie krajowej był tego rodzaju, iż wykonanie lokacyi w Banku krajowym byłoby zupełnie ogołociło kasę krajową z gotówki potrzebnej na pokrycie wydatków bieżących, przeto wstrzymano na razie wykonanie lokacyi w Banku krajowym, a kwota 223.000 zł., będąca własnością funduszu pożyczkowego na budowę koszar, pozostała na lokacyi we funduszu krajowym, który od użytkowania tejże kwoty płaci 3°/_o-towe odsetki funduszowi koszarowemu.

III.

Sfinansowanie uchwalonej pożyczki krajowej.

Celem prędszego uzyskania gotówki z pożyczki w kwocie 395.000 zł. zaciągnąć się mającej, wszedł w rokowania Wydział kraj. z Bankiem kraj., który przedłożył ofertę tej treści:

„Wobec zamierzonej nowej emisji 4¹/₂^o/_o oblig. pożyczki krajowej za kwotę gotówkową zł. 395.000. ośmiela się Bank krajowy przedłożyć Wysokiemu Wydziałowi krajowemu następującą ofertę.

1) Bank krajowy gotów jest z dniem 1. Maja 1888. objąć od Wysokiego Wydziału krajowego tyle 4¹/₂^o/_o pożyczki krajowej, ile mu potrzeba celem uzyskania gotówki w kwocie zł. 395.000., po kursie 89°/_o w ten sposób, że Wysoki Wydział krajowy dostarczy w pierwszych dniach Maja b. r. z funduszu propinacyjnego sztuki dawniejszych emisji z kuponem płatnym 1. Listopada 1888, a zastąpi je następnie u siebie sztukami emisji z 1888 r.

2) Walutę za powyższą pożyczkę złoży Wysoki Wydział krajowy na rachunku bieżącym w Banku (Conto „pożyczki krajowej“) z dniem 1. Maja 1888. Na poparcie powyższej oferty ośmiela się Bank krajowy przytoczyć, że obecnie w mniejszych partyach 4¹/₂^o/_o obligacje pożyczki krajowej sprzedaje się we Lwowie po zł. 89¹/₂^o/_o, we Wiedniu po 89¹/₄^o/_o; że ten kurs jest tylko wynikiem usiłowań Banku krajowego, gdyż do dnia 3. Marca 1888. notowała ta pożyczka tylko po 87³/₄^o/_o, jak to w sprawozdaniu naszym z dnia 3. Marca r. b. do l. 2449. mieliśmy zaszczyt zauważyć. Ponieważ Bank krajowy w ciągu Maja b. r., t. j. w czasie, kiedy realizują się kupony i wylosowane sztuki 4¹/₂^o/_o obligacyj pożyczki krajowej emisji dawniejszych i galicyjskich obligacyj indemnizacyjnych, ma największą nadzieję rozprzedania tych walorów, na które obecną ofertę

wnosi, przeto Bank uprasza o załatwienie tej oferty do 5. Maja b. r., poczem Bank ofertę tę uważać będzie za nieprzyjętą"; Wydział krajowy tę ofertę przyjął uchwałą z dnia 10 maja 1888 L. 10.794 — i sprzedał Bankowi temuż po kursie 89 zł. obligacje gal. pożyczki krajowej:

z r. 1883.	1. sztukę na	100 złr.	100 zł.
	4. sztuki	" 1.000 "	4.000 "
	8. sztuk	" 5.000 "	40.000 "
z r. 1884.	1. sztukę	" 100 "	100 "
	8. sztuk	" 1.000 "	8.000 "
	27. "	" 5.000 "	135.000 "
z r. 1885.	328. "	" 100 "	32.800 "
	160. "	" 1.000 "	160.000 "
	12. "	" 5.000 "	60.000 "

razem za 440.000 zł. nominalnej wartości, będące własnością ogólnego funduszu propinacyjnego.

W miejsce podjętych z tegoż funduszu efektów pobrane będą w swoim czasie do tego funduszu, emitować się mające obligi długu krajowego z r. 1888., w takiej samej nominalnej wysokości t. j. 440.000 zł. z kuponem najbliższym, płatnym w dniu 1. Listopada 1888.

Otrzymaną stąd gotówkę w kwocie 391.600 zł. ulokowano równocześnie na 3% rachunku bieżącym w Banku krajowym na rzecz funduszu pożyczkowego na budowę koszar, conto lit. H, licząc odsetki od 1. Maja 1888.

IV.

Wykaz gmin,

którym przyznano pożyczki na budowę koszar dla stałej załogi wojskowej w kraju.
(Według stanu z dnia 30. czerwca 1888 roku.)

Liczba porządkowa	Liczba rozporządzenia Wydziału krajowego	Nazwa gminy	Pożyczki poszczególne	K w o t a			U w a g i
				przyznana	wypłacona	pozostała do wypłaty	
				Złote austriackie			
1	25.386/82	Brzeżany	I. pożyczka	4.000	4.000	—	
	44.878 84	"	II. "	12.000	12.000	—	
	14.985/85	"	II. "	6.000	6.000	—	
2	5.160 8-	Brody	I. "	30 000	—	30 000	} Wypłata nastąpi w miarę wykazanej potrzeby.
3	57.195 87	Czortków	I. "	15.000	7.000	8.000	
	15 031/8-	"	II. "	5.000	—	5.000	} Połowa miała być wyasygnowana w roku 1885, druga połowa w r. 1886 (po 15.000 zł.) } Udzielona pod warunkiem, że budowa magaz. augmentacyjnego rozpocznie się w r. 1883.
4	8.293,84	Gródek	I. "	30.000	20.000	10.000	
	41.037/83	"	II. "	20.000	—	20.000	} Wypłata nastąpi w 3 równych rocznych ratach po 50.000 zł.
5	74.364/86	Jarosław	I. "	35 000	35.000	—	
	4 416,87	"	II. "	7.000	7.000	—	
	5.160/88	"	III. p. w 1888 r. 50.000				
	"	"	III. p. w 1889 r. 50.000				
	"	"	III. p. w 1890 r. 50.000	150.000	—	150.000	
	"	"	Do przeniesienia .	314.000	91.000	223.000	

Liczba porządkowa	Liczba rozporządzenia Wydziału krajowego	Nazwa gminy	Pożyczki poszczególne	K w o t a			U w a g i
				przyznana	wypłacona	pozostała do wypłaty	
				Złote austriackie			
			Z przeniesienia	314.000	91.000	223.000	
6	5.160/88	Jaworów	I. pożyczka	20.000	—	20.000	Wypłata nastąpi wtedy, skoro gmina dopełni zwykłych formalności.
7	28.717/85	Kołomyja	I. pożyczka	30.000	30.000	—	
8	20.537/88	Kraków	I. p. w 1888 r. 30.000				Wypłata nastąpi w dwóch równych rocznych ratach po 30.000 zł.
	"	"	I. p. w 1889 r. 30.000	60.000	—	60.000	
9	49.468/86	Lwów	I. pożyczka	60.000	60.000	—	Wypłata nastąpi w miarę wykazanej potrzeby i w miarę postępu budowy.
10	32.252/82	Przemysł	I. "	15.000	15.000	—	
	13.683/83	"	II. "	10.000	10.000	—	
	19.901/85	"	III. "	100.000	—	100.000	Wypłata nastąpi w dwóch równych rocznych ratach po 30.000 zł po dopełnieniu warunków.
11	6.257/88	Podgórze	I. p. w pierw. r. 30.000	60.000	—	60.000	
	"	"	I. p. w r. nast. 30.000				Wypłata nastąpi w miarę postępu budowy.
12	6.635/83	Rzeszów	I. pożyczka	20.000	20.000	—	
	73.978/86	"	II. "	40.000	40.000	—	Wypłata nastąpi w miarę postępu budowy.
	28.119/88	"	III. "	25.000	—	25.000	
13	5.160/88	Sambor	I. "	12.000	—	12.000	Wypłata nastąpi wtedy, skoro gmina dopełni zwykłych formalności.
14	13.683/83	Sanok	I. "	10.000	10.000	—	
15	57.186/87	Sącz nowy	I. "	25.000	25.000	—	Wypłata nastąpi w miarę wykazanej potrzeby (LW. 17.058/1886).
16	35.935/85	Stanisławów	I. "	60.000	60.000	—	
	6.153/87	"	II. "	40.000	10.000	30.000	Wypłata nastąpi w miarę postępu budowy.
17	15.953/88	Stryj	I. "	22.000	—	22.000	
18	38.263/83	Trembowla	I. "	10.000	10.000	—	Wypłata nastąpi w miarę postępu budowy.
	73.236/86	"	II. "	50.000	50.000	—	
	26.514/87	"	III. "	25.000	25.000	—	
	24.634/88	"	IV. "	50.000	10.000	40.000	
19	21.659/82	Złoczów	I. "	6.000	6.000	—	Połowa miała być wypłaconą w r. 1885, druga połowa w r. 1886.
20	6.585/88	Żółkiew	I. "	30.000	—	30.000	
			Razem . . .	1,094.000	472.000	622.000	

Według powyższego wykazu przyznano ogółem po koniec Czerwca 1888. 20 gminom pożyczki w sumie 1,094.000 zł.

Na poczet tej należności wyasygnowano po koniec Czerwca b. r. 472.000 „

nie wypłacono zatem po koniec rzeczonoego okresu kwoty 622.000 zł.

nie wypłacono z rozmaitych powodów, podanych w uwagach powyższego wykazu.

Z powyższej sumy nie wyasygnowanych jeszcze pożyczek przypada:

za lata ubiegłe kwota 198.000 zł.

za rok bieżący po koniec Czerwca b. r. kwota 424.000 „

Razem j. w. 622.000 zł.

Po koniec roku 1887. przyznane zaliczki gminom na budowę koszar wynosiły 660.000 zł.

Następnie udzielono nowych pożyczek po koniec Czerwca 1888. następującym gminom:

1. do L. W. 5160/88 Brody 30.000 zł.

2. „ „ 15031/ „ Czortków 5.000 „

Do przeniesienia 35.000 zł. 660.000 zł.

	Z przeniesienia	35.000 zł.	660.000 zł.
3.	do L. W. 5160/88 Jarosław	150.000 "	
4.	" " " Jaworów	20.000 "	
5.	" " 20537/ " Kraków	60.000 "	
6.	" " 5160/ " Podgórze	60.000 "	
7.	" " " Rzeszów	25.000 "	
8.	" " " Sambor	12.000 "	
9.	" " 15953/ " Stryj	22.000 "	
10.	" " 5160/ " Trembowla	50.000 "	434.000 "
	Razem j. w.		1,094.000 zł.

W roku bieżącym po koniec Czerwca wyasygnowano z należności bieżących gminie Trembowli (L. W. 24634/88) kwotę				10.000 "
a na poczet należności z lat dawniejszych:				
gminie Czortków (L. W. 23131/88)				5.000 "
" Rzeszów (L. W. 13804/88)				10.000 zł.
" " (L. W. 25930/88)				20.000 "
Ogółem kwotę				35.000 zł.

V.

Obecny stan funduszów.

(Na dniu 30. Czerwca roku 1888.)

A. Należność od gmin

Na dniu 31. Grudnia roku 1887. wynosiła należność od kwot, gminom wypożyczonych sumę 381.914 zł. 28 ct.

W I. półroczu 1888. roku powiększyła się ta należność o wypożyczoną kwotę 35.000 " -- "

czyli urosła do kwoty 416.914 zł. 28 ct.

Na poczet tej należności spłaciły w I. półroczu 1888. r. gminy:

Brzeżany	1.250 zł.
Przemysł	2.082 "
Rzeszów	833 "
Sanok	832 "
Trembowla	1.000 "
Złoczów	500 "
Kołomyja	1.250 "
Stanisławów	2.500 "
Jarosław	1.757 "
Lwów	2.500 "
Razem	14.504 zł. -- ct.

Należność czynna od gmin wynosi zatem na dniu 30. Czerwca 1888. kwotę 402.410 zł. 28 ct.

Ponieważ wedle wykazu w ustępie IV. umieszczonego wypłacono gminom ogółem 472.000 zł. -- ct.
a należy się od nich 402.410 " 28 "
przezo gminy zwróciły funduszowi koszarowemu dotychczas ogółem 69.589 zł. 72 ct.
a mianowicie:

w latach ubiegłych	55.085 zł. 72 ct.
w roku 1888. jak wyżej	14.504 " -- "
Razem j. w.	69.589 zł. 72 ct.

B. Lokacje w Banku krajowym.

W Banku krajowym ulokowano na 3°/_o rachunku bieżącym (jak wyżej nadmieniono) kwotę 391.600 zł. — ct.

Fundusz krajowy znajdując się w chwilowej potrzebie podnosi z tej sumy na pokrycie bieżących wydatków odnośne kwoty, za co opłaca 3°/_o odsetki. Tym sposobem Kasa kraj. wybrała z Banku kraj. kwotę 175.000 zł. a natomiast zwróciła już kwotę 140.000 „ — „
temuż Bankowi.

Odsetki od lokacji po koniec Czerwca b. r. wynoszą 1.666 „ 98 „
Razem wynosiła należność czynna od Banku krajowego kwote 533.266 zł. 98 ct.

Na poczet tej należności uiszczył Bank krajowy:

1. tytułem kwoty wypłaconej funduszowi krajowemu 175.000 zł.

2. tytułem podniesionych z rachunku bieżącego na rzecz funduszu koszarowego na pokrycie pożyczek asygnowanych gminom w I. półroczu 1888. 35.000 „

Ogółem uiszczył Bank 210.000 „ — „

Pozostaje więc należność czynna do odebrania z Banku krajowego w kwocie 323.266 zł. 98 ct.

C. Lokacje na 3°/_o rachunku bieżącym we funduszu krajowym.

Funduszowi koszarowemu należą się od funduszu krajowego następujące kwoty:

1) depozyta przyznanych gminom po koniec roku 1887. pożyczek w kwocie 223.000 zł. — ct.

2) zwroty rat od udzielonych pożyczek nadesłane po dzień 30. Czerwca 1888. w kwocie 14.504 „ — „

3) wypożyczona w I. półroczu 1888. z Banku krajowego kwota 175.000 „ — „

4) 3°/_o odsetki za używanie powyższych kwot pod 1, 2 i 3 wymienionych po dzień 30. Czerwca 1888. r. w kwocie 3.569 „ 35 „

Cała należność wynosi zatem 416.073 zł. 35 ct.

na poczet której uiszczył fundusz krajowy zwrócone Bankowi krajowemu 140.000 „

pozostaje zatem należność czynna do odebrania z funduszu kraj. w kwocie 276.073 zł. 35 ct.

Obecny stan funduszu pożyczkowego

na budowę koszar (w dniu 30. Czerwca 1888.) przedstawia się zatem jak niżej:

1) Należność od Banku krajowego. 323.266 zł. 98 ct.

2) „ „ funduszu krajowego 276 073 „ 35 „

Razem znajduje się na lokacji 599.340 zł. 33 ct.

3) Należność od gmin. 402.410 „ 28 „

Ogółem cała należność 1.001.750 zł. 61 ct.

Ponieważ fundusz pożyczkowy na budowę koszar mając otrzymać jeszcze z emitować się mającej pożyczki roku 1888. niedopłaconą kwotę 3.485 zł. nie dosięgał początkowo kwoty 1,000.000 zł., lecz wyniósł tylko 996.514 zł. 28 ct.,

Do przeniesienia 1,001.750 zł. 61 ct.

	Z przeniesienia 1,001.750 zł. 61 ct.
a mianowicie, składał się :		
1) z należności od gmin w kwocie . . .	381.914 zł. 28 ct.	
2) z depozytów z r. 1887.	223.000 " — "	
3) z gotówki uzyskanej z pożycz. kraj.	391.600 " — "	
	razem j. w.	996.514 " 28 "
o kwotę	przełożono fundusz ten do dnia 30. Czerwca 1888. powiększył się	5.236 zł. 33 ct.
na który to przyrost składają się odsetki :		
a) z lokacji w Banku krajowym	1.666 zł. 98 ct.	
b) z lokacji we funduszu krajowym	3.569 " 35 "	
	Razem	5.236 zł. 33 ct.

Wydział krajowy podawszy te szczegóły stawia wniosek:

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Lwów dnia 31. Sierpnia 1888.

Marszałek krajowy:
Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Franciszek Smolka w. r.
Członek Wydziału krajowego.